

IGU MMADU N'ONYE EZI OMUME SITE N'OKWUKWE

Ndi Rom 8:1-39

IHEOMUMU 353

Nke Ndi okenye

AMAOKWU IBUN'ISI: “Ya mere ebe aguru ayi na ndi ezi omume site n'okwukwe, ayi na Chineke di n'udo site n'aka Onye-nwe-ayi Jisus Kraist; Onye ayi sitewokwara n'aka-Ya nwe nkpobata-ayi n'okwukwe-ayi nime amara nka ayi nēguzo nime ya; ayi nānya kwa isi, nādabere n'olile-anya nke otuto Chineke” (Ndi Rom 5:1, 2).

I Ihe di Iche nke Igu mmadu n'Onye Eziumume Naaluputa.

- 1 O dighi amamikpe o bula di na ndu nke ndi no nime Kraist Jisos; Ndi Rom 8:1; Jon 3:18; I Jon 3:20-24.
- 2 Kraist Jisos emewo ka OnyeKraist ahụ amuru ohuu nwere onweya n'ebe iwu nke mmehie na onwu di, Ndi Rom 8:32; Ndi Galatia 5:1.
- 3 Obi ahụ nke no nānaru, ebe ya na Chineke di n'iro, enweghi ike n'ebe onodu nke mgbaputa di, Ndi Rom 8:5-8; Ndi Efesos 4:17; Taitos 1:15, 16.
- 4 Mmuo nke Chineke na Jisos Kraist nke nabi nime mkpuruobi mmadu naeweta ndu ohuu, Ndi Rom 8:9-13; 2 Ndi Korint 5:17; Ndi Galatia 2:20; Ndi Efesos 3:17-19.

II Ndu Nke Imemmuo

- 1 Ndi ahụ nke Mmuo Chineke naedu bu umu ndikom nke Chineke, Mmuo Nso onweya naagba kwa ama, Ndi Rom 8:14-17; Jon 1:12; Ndi Galatia 4:4-7; I Jon 5:6, 10.
- 2 Inwe ezi okwukwe nime Jisos Kraist ya na irubeisi n'iwu Ya niile naeweta olileanya nke ndu ebighiebi n'obi nke onye kwerekwere, Ndi Rom 8:18-25; 5:21; Jon 11:25, 26; I Jon 5:11, 12.
- 3 Mmuo Nso nke Chineke naariro ndinsu ariro dika uche Chineke si di, Ndi Rom 8:26, 27.
- 4 “Ihe nile naluko olu iwetara ndi huru Chineke n'anya ezi ihe,” Ndi Rom 8:28-30; 2 Ndi Korint 4:17; Ndi Hibru 12:11; I Pita 4:12, 13.
- 5 “O buru na Chineke diri ayi, onye nemegide ayi”, Ndi Rom 8:31-34; Ndi Hibru 13:6; I Pita 3:13; I Jon 4:4.

III Ndi Kraist Nke Naemerimeri

- 1 N'ihe niile nke ndu a ezi OnyeKraist bu onye naemeribiga okè, Ndi Rom 8:35-37; Luk 10:9; I Jon 5:4.
- 2 Ma ihe nke di ugbo a maobu ihe nke gaje idi apughi ikewepu anyi n'ihun'anya nke Chineke, Ndi Rom 8:38, 39; 2 Timoti 1:12; Jud 24.

NKQWA DI ICHEICHE

Site N'okwukwe

Mgbe Jisos gwara Nikodimos, “N'ezie, n'ezie, asim i, o buru na amugh madu ozu, o pugh ihu alaeze Chineke anya,” onyeisi nke Ndi Juu ahụ zagachiri si, “Ihe ndia si ana pu ime?” (Jon 3:3, 9). O bu ihe anapughi ime bu mmadu nke no n'anaru ighota olu niile nke Mmuo Nso Chineke naalu. Akwukwonsu naagwa anyi si; “madu nke nkuru-obi onwe-ya nachi adigh-anata ihe nke Mo nke Chineke: n'ih na ha bu ihe-nzuzu n'anya-ya; o pugh kwa imara ha, n'ih na ewere Mo Nso siwuputa ha” (I Ndi Korint 2:14).

Otu o di, ezi Onye nke Kraist achoputawo na o dighi mkpa ka mmadu matazue uzọ niile nke Chineke si emeihe tutu o nata onyinye niile nke Chineke kwadoro nye mmadu niile. N'izajaju nke onyenche ulomkpuru nke Filipai juru, “Ndi-nwe-ayi, gini di nkpa ka m'me ka ewe zopotam?” Ndikom nke Chineke ahụ zara si “Kwere n'Onye-nwe-ayi Jisus, agazoputa kwa gi, gi onwe-gi na ezi-na-ulo gi” (Olu Ndi-ozu 16:30, 31).

Inwe ezi okwukwe n'ebe Jisos Kraist no naanaputa mmadu site naamamikpe na mmehie, naeme kwa ka onye ahụ buru onye aguru n'onye eziumume n'iru Chineke; ma Onyeozu ahụ, naakwa n'isi

asatọ nke Akwụkwọzi nke edegara ndị Rom, na ọ buru na mmadu gaabu onye gaano naenweghi kwa amamikpe, ọ gaabu onye naagaghị eji n'agụ nke anaru maabu n'ochicho di icheiche nke uwa, ma ọ ghaghị iji n'odudu nke Mmuo Nso na Okwu nke Chineke. Atumatu nke Chineke banyere mgbaputa dabeere n'onwu nke iji Okpara Ya choo aja, bu nke mara mmehie ikpe n'anaru ma meghee kwa isiyi nke eziumume nke Jisos Kraist, emezukwara nke a n'ebe ndi naadighi eji dika anaru si choo di, kama dika Mmuo Nso si choo

Idi N'iro nke Itukwasije uche Naanaru

Uzo ihe abuo putaraihe nke di iche site n'ibe ya ka akwara n'amaokwu ndia niile nke di na Ndi Rom 8:8 -- eziokwu ahụ nke di n'itukwasije na Mmuo Nso nke bu iheomumu ohu na igummadu n'onyeziomume site n'okwukwe naaluputa, na itukwasije n'anaru nke bu ihe ino n'anaru naaluputa. Itukwasije n'anaru ya na Chineke di n'iro. "N'ih na edoghi ya n'okpuru iwu Chineke, n'ih na apugh kwa ido ya n'okpuru ya." Idindu n'anaru bu onwu nye mkporobi. Mmadu ahụ nke naadi ndu dika anaru si choo -- nke ahụ bu mmadu nke naalulo ajomume -- ọ naebindu n'ochicho niile nke anaru, ọ pughị kwa ime ihe gaato Chineke utu; n'ih na mmehie bu nno mkporogwu nke nupisi, n'ih nke a ọ pughị ino n'okpuru Chineke.

Mgbe aguru mmadu n'onye eziumume site n'okwukwe, ọ naakwusi ime mmehie, n'ih na Chineke naenye ya ike ibindu kari ihe ndi ahụ niile. Atumatu nke Chineke abughi ka anaenye ihe ngogu di icheiche -- izobe, ikpuchi, maabu igogu -- mmehie di icheiche nime ndu umu - Ya, kama ọ bu inye ha ike ka ha naebindu nke naadighi eme mmehie ọ bu. "I gako kwa aha-ya Jisus; n'ih na Ya onwe-ya gazo nke Ya na mmehie nile ha" (Matu 1:21). Chineke adighi akpo onye ọ bu nime ndia nke ndi uwa naakpo "NdiKraist nke naeme mmehie" nwa Ya.

Mgbe azoputara mmadu, mkporogwu ochie nke mmehie maabu udi nke mmehie nke amuru mmadu nime ya naenwe ntigbu di ukwu nke mere na ọ dighi egosi onweya na nwa oge; ma mgbe naadighiana ọ gaakpali nsogbu, ma ọ buru na egwupughi ya site na mkporogwu. Akpogidere "madu ochie" ahụ ya na Kraist n'obe. Ma ọ gaanwa ike ya isi n'obe ahụ puta. Nwa Chineke ahụ amuru ohu kwesiri ijekwuru Chineke ka ewee doo ya nso; nke bu, iri ka egwupu mkporogwu ochie nke mmehie ahụ, udi Adam, site na mwusa Obara nke Kraist nke ugbo abuo n'obi ahụ. Mgbe ahụ ka nwa Chineke ahụ gaenwe obi di ocha. Ọ bu n'odudonso ka "madu ochie" ahụ naanwu, nwa Chineke ahụ ewee nweike idi ndu nke onye naemeribiga okè.

Itukwasije uche N'ih Nke Mmuo

"O buru na Kraist bi nime unu." Kraist ibi nime unu bu onyinyeama nke igummadu n'onyeziomume site okwukwe, nke anaenweta site n'omumu ohu. N'ebe ozọ Baijul naekwu si: "O buru na onye ọ bu di nime Kraist, ọ bu onye ekerè ohu: ihe ochie agasiwo; lee, ha aghowo ihe ohu" (2 Ndi Korint 5:17). Nke a bu ihe mmadu ọ bu gaeji lee onweya ule imara udi amara nke ọ naeguzo n'elu ya. Mgbe agbaputara mmadu site na mmehie ya niile, site n'omumu ohu ahụ, Mmuo nke Kraist naabata nime obi onye ahụ wee biri nime ya. Onye ahụ adighi eche kwa uche maabu ime omume niile nke anaru nke jutara na mmehie, dika onye nwurawuru naapughi ime omume nke onye di ndu nke anaahiana; kama onye nke Kraist naeziana ma naerubekwara ihe niile nke sitere na Mmuo nke Chineke isi. Itukwasije na Mmuo Nso bu ndu na udo, ndu ohu a nwere okè nnyeghachị nke ugwo oju. "O buru na Mo nke Onye ahu Nke mere ka Jisus si na ndi nwuru anwu bilie n'ibi nime unu, Onye ahu Nke mere ka Kraist Jisus si na ndi nwuru anwu bilie g'ite kwa n'aka Mo-Ya Nke n'ibi nime unu me ka aru-unu nke puru inwu anwu di ndu" (Ndi Rom 8:11).

Onyezi ahụ gosiri na onodu amara a di elu nke OnyeKraist abughi ihe mmadu puru inweta site n'ike nke onweya. Mmuo nke Chineke bu onye ndu nke ezi ndi Kraist, Jisos n'Onweya bu onye naedu ma naegosikwa uzo. "Ka ha ra bu ndi Mo Chineke ndu, ndia ahu bu umu-ndikom Chineke." "Unu guzoro iche n'ebe Kraist no n'oge ahu, ndi emereri ka unu buru ndi ala ozọ n'ebe onodu ndi amuru ndi Israel di, unu bu kwa ndi-obia n'ebe ogbugba-ndu nile nke mkwa ahu di, ndi nenwegh olile-anya, ndi namagh kwa Chineke n'uwa. Ma ugbua a nime Kraist Jisus unu onwe-unu, bu ndi no n'ebe di anya n'oge garaaga, unu ka emere ka unu no nso nime obara Kraist" (Ndi Efesos 2:12, 13). Amubatara ndi niile kwereke n'ezinaulo nke Chineke ha wee buru kwa ndi nketa nke Chineke na ndi ha na Kraist naekoko ihe. Mmuo nke Chineke naeso mmu nke ezi nwa Chineke ọ bu naagbamà ikwagide okè mgbanwe a di ebube.

Ndi Anwaputaworo

OnyeKraist gaabụ onye ya na Kraist naekere ihe, “Ma ọ buru na ọ bu ezie na ayi na Ya nāhuko ahuhu, ka ewe nyekọ kwa ayi na Ya otuto.” N’akukụ akwukwosọ niile akọwaara anyị na Ya otuto.” N’akukụ Baibul niile akọwara anyị eziokwu ahụ na ndị nke Chineke gaabụ ndị nke ejiri ahụhụ, mkpà na mkpagbu nwaputa. Nke a bụ kwa eziokwu n’oge Ndiọzi mbụ ahụ, nke a bụ kwa ezi okwu n’ubochi taa, ọ gaadi kwa otu ahụ rue mgbe Jisọs gaakporo Nzuko Ya laa n’Eluigwe. Ekwuwo ya si na Eluigwe bụ ebe edoziriedozi nye ndị edoziworo, Chineke naejikari usoro nke ule di icheiche na nwaputa di icheiche ejikere ndi nke Ya maka ugwoolu na ulo ebighiebi ha. Ikpoasi nke uwa kporo amara Chineke na ahuhu nke ihe mgbu di icheiche naeme ka aguu nke ila n’ulo ebighiebi ahụ naagu nwa Chineke mgbe niile. “N’ihi nka ike agwugh ayi n’obi; kama asi na ọ bu ezie na madu elu aru ayi nēre uré, ma anēme ka madu ime ayi buru ihe ohu kwa-ubochi. N’ihi na nkpagbu ayi nke di nfé, nke di na nwa oge a, nāluputara ayi ebube nke-uku ri nne kachasi ihe nile, bú ebube nke di arọ di kwa ebigh-ebi” (2 Ndi Korint 4:16, 17).

“Ayi matara na ihe niile nāluko ọlu iwetara ndi huru Chineke n’anya ezi ihe bú ndi akporo dika ihe Ọ nēzube si di.” Chineke maara obi nwa Ya ọ bula. Ọ makwara onwunwa nke onye ọ bula nwere ike inagide. Ọ gaghi ekwe ka ihe ọ bula bjakwasị umu Ya nke Ọ naagaghi enye ha ike inagide ya. Ibu nke OnyeKraist mgbe ufodu nwereike dika ọ di arọ n’obubu; mgbe ufodu onwunwa ahụ gaadi ka ọ dikariri ike inagide; ọ gaadi ka igweojii na ochichiri ekpuchiwo iru anyanwu nke ukwu nke mere na ọ pughi imuwa ozo; ma Chineke naanogide n’ikwesintukwaobi, Okwu Ya apughi kwa ida. N’oge di otu a ọ naadi onye nke Kraist dika agaasi na ọ pughi kwa ikpeekpere: ma ọ buru na ọ gaechere ma kpokue kwa Chineke n’anya mmiri, nsogbu ahụ gaebi ná mmeri. “Otu ahu Mọ Nso nēnye-kwa-ra adigh-ike ayi aka: n’ihi na ayi amatagh ihe ayi gēkpe n’ekpere dika ayi nāghagh ikpe: kama ọ bu Mọ Nso onwe-ya were isu ude anapugh ikwu nārioro ayi ariri” (Ndi Rom 8:26).

Ọmụmaihe Chineke Buruuzo Mara

Ndi Rom 8:29, 30 bụ amaokwu nke akwukwosọ juputara n’iruka, ma nime ha ka Onyeozu ahụ gosiri n’uzo di mfe otu Chineke si alolu, usoro nke anaaji enwe oké nzoputa ahụ -- site n’omumu ohu rue mgbe agaaba n’otuto -- nke naesochite ibe ya. Onyeozu ahụ degaara Ndi Rom akwukwo -- nye Ndimbaozo. Ndi Juu chere na ha bụ ndi Chineke roputara, na ọ dighi kwa mba maobu ndiozo nke nwereike ichota iruma n’aka Chineke maobu ndi Ọ kporo ife Ya ofufe. Mmuo Nso kpaliri Onyeozu ahụ ide na Chineke site n’omumaihe nke O buru uzo mara matara na Ndi Juu gaaju ka Jisos buru Mesaia ha, na okpokoko Ya gaetute Ndimbaozo n’otutu di ukwu kari otu ọ di na mbu, ka ha bja fee Ya ofufe n’Ozioma nke Jisos Kraist. (Ihe niile nke gara aga, nke di ugbo a, nke gajejia -- Chineke ebighiebi maara ha niile; n’ihi nke a okwu ahụ nke bụ “Omuma ihe Chineke buru uzo mara” bụ nnoo eziokwu buru kwa ihe naakowaputa na Chineke mazuru ihe niile, nke bụ ihe di iche na amamihe nke mmadu nke di mkpirimki.)

“Pita, onye-ozu nke Jisus Kraist, nedegara unu akwukwo, bú ndi aroputaworo ndi bi dikaobia n’etiti mgbasa ahu nime Pontos, Galetia, Kapadokia, Esia, na Bitinia, ndi aroputaworo dika omumaihe Chineke buru uzo mara si di” (I Pita 1:1, 2). Chineke eburuworu uzo mara ihe banyere Ndimbaozo (bu ndi nwere onweha ma wee kwa ike nke nroro izá oku Ya maobu iju izá ya) ndi zara oku nke Chineke, wee rapu mmehie na uzo ojoo ha niile ka azoputara. “Ndi akporo di otutu, ma ndi aroputaworo di ole-na-ole” (Matiu 22:14). Aga eyikwasị ndi nke Chineke azoputara otuto n’oge naadighi anya ma oburu na ha anogide ná nzoputa ha ma neto kwa eto na amamihe nke Onyenwe anyi Jisos.

Ọ bụ nguzosike nke atumatu nke nzoputa ka Onyeozu ahụ naekwusiike banyere ya n’amaokwu ndia, ka onye ọ bula were oghere nke Chineke nyeworo mee ihe. Chineke aroputawo uzo nke nzoputa na inyeaka niile di mkpa maka igu onye ọ bula n’onye eziumume, ma mmadu ọ bula nwereike nke nroro ime ihe ọ bula n’onweya. Iba n’ebube maobu inata ahuhu ebighiebi nke onye ọ bula dabeere n’omume onye ahụ mere n’inara atumatu ahụ di ebube nke nzoputa Chineke.

Ihun’anya ahụ nke Naejikota

Dika Onyeozu ahụ naatule ihe ndia, ọ di ka iko nke onu ya jubigara oké, otuto nke di n’obi ya enweghi kwa otutu. Site n’okwu nkwa di ezioke nke Mmuo Nso kpaliri, o mechiri okwu ndumodu a banyere onyine amara nke Chineke nyere mmadu niile n’efu. “Onye gekewapu ayi n’ihu-n’anya nke Kraist?” Pol guputara otutu ihe di n’uwa nke puru ime ka ufodu mmadu daghachiazu site n’uzo nke ndi Kraist, ma ọ puru isi na n’ihe ndia niile “ayi nemeribiga oké site n’aka Onye ahu Nke huru ayi n’anya.” Pol matara, n’ihi na ọ gabigawo otutu nime ihe ndia niile ma buru kwa onye mmeri. Chineke abughi

onye náele mmadụ anya n'iru. Ọ buru Ọ dubigara otu onye ná mmeri rue Eluigwe, Ọ pukwara idubiga mmadụ niile bú ndị naabjkwute Ya.

Ejiri okwu ndịa nke anaapughị ichefu mechie ebe ọgụgụ nke ihe ọmụmụ anyị: “N’ihi na emewo ka m’kwenye, na ọnwu, maọbụ ndụ maọbụ ndi mọ-ozu, ma-ọbu ibu-isi dī iche iche, ma-ọbu ihe dī ugbu a, ma-ọbu ihe gaje idi, ma-ọbu ike dī iche iche, ma-ọbu ihe dī elu, ma-ọbu ihe dī omimi, ma-ọbu ihe ọ bula ọzọ ekèrè èkè, agagh apu ikewapu ayi n’ihu-n’anya Chineke, nke dī nime Kraist Jisus Onye-nwe-ayi.” Ọbuná onyeiro nke mkpuruobi na iheegwù dī icheiche nke anaadighi ahụanya nke náabja n’uzo nke OnyeKraist apughị ikewapu OnyeKraist nke náeguzosiike n’ebe Kraist nọ, n’ihi na mmeri dīrī onye ọ bula nke náatukwasị Chineke obi n’òzùzòkè. Mgbe azọputara mmadụ, mgbe ahụ, ọ putara na ọ buruwo onye azọputara rue mgbe ebighiebi? Ọ dighi otu nime ihe ahụ niile nke Onyeozu ahụ kwuru nke puru ikewapu anyi n’ebe Kraist nọ! Onye azọputara gaabu onye azọputara ebighiebi ma ọ buru na ọ roro ịngide n’aka Kraist -- ka oge ra ọ naaroro ime uche Chineke. Ma mmadụ ọ bula n’onweya, puru iwepu onweya n’aka Kraist.

AJỤJỤ DỊ ICHEICHE

- 1 Ọlee ndi ahụ bú ndi nwere onweha site n’amamikpé nke mmehie?
- 2 Gini ka ọ putara bú ijéjé “dika Mọ Nso si cho”? maobu ijéghari “N’anụarụ”?
- 3 Gini gaeme ndi náejéghari n’anụarụ?
- 4 Gini bu ugwoolu nke ndi náejéghari na Mmụọ Nso?
- 5 Ọlee ndi bu umu ndikom nke Chineke?
- 6 Ọlee otu ọ gaesi dīrī onye ọ bula mfé ibu otu onye nime umu Chineke?
- 7 Ọnye naenyere ndi nsọ nke Chineke aka mgbe ha naekpeekpere? N’uzo dī añaa?
- 8 Mejue okwu a; “Ọ buru na Chineke diri ayi,…”
- 9 Ọnye maobu gini puru ikewapu Onye nke Kraist site n’ihun’anya nke Kraist?